

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/59,Konferencja-naukowa-Po-ziemi-naszej-rozeslem-harcerzy-Z-dziejow-harcerstwa-polsk.html>
10.04.2026, 19:57

Konferencja naukowa „»Po ziemi naszej roześlem harcerzy«. Z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku 1922-2006” -Katowice, 28-29 listopada 2006 r.

Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach oraz Biblioteka Śląska zapraszają na konferencję naukową „»Po ziemi naszej roześlem harcerzy«. Z dziejów harcerstwa polskiego na Górnym Śląsku 1922-2006” oraz na wystawę poświęconą harcerstwu na Górnym Śląsku.

Wystawa zostanie otwarta 22 listopada 2006 r. o godz. 12:00 w gmachu Biblioteki Śląskiej w Katowicach (Plac Rady Europy 1) i będzie można ją oglądać do końca listopada br. Wśród zgromadzonych eksponatów możemy znaleźć kolekcje krzyży harcerskich, lilijek, sztandary z różnych okresów, w tym sztandar legendarnej drużyny „Mury” z Ravensbruck, zdjęcia, plakaty, publikacje czy mundury harcerskie.

Konferencja odbędzie się w siedzibie w sali Biblioteki Śląskiej w dniach 28-29 listopada 2006 r. Oprócz wystąpień przewidziana jest projekcja filmu z wizyty legendarnego naczelnika Szarych Szeregów – Stanisława Broniewskiego „Orszy”. Konferencja będzie pierwszą próbą ogarnięcia kart historii harcerstwa na Górnym Śląsku, a także pokazania prawdziwego obrazu ZHP w trakcie okresu PRL-u.

Serdecznie zapraszamy.

Program

28 listopada 2006 r.

Część I

10:00-13:00 moderator - dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz - Uniwersytet Śląski

Otwarcie - Andrzej Sikora - dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach

- Harcerstwo śląskie w plebiscycie i w powstaniach
– prof. zw. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz – Uniwersytet Śląski
- Śląska Choraągiew Harcerek w latach 1922-1939
– Barbara Bogdanowicz – Uniwersytet Śląski
- Męska Choraągiew Harcerska na Śląsku w latach 1922-1939
Jan Kwaśniewicz – Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach
- Duszpasterstwo Związku Harcerstwa Polskiego w diecezji katowickiej w latach 1922-1939

Paweł Zieliński – Uniwersytet Śląski

- Harcerstwo wodne na Górnym Śląsku

Maria Wróbel i Marcin Talarek – Krąg Instruktorski przy 6. Harcerskiej Drużynie Żeglarskiej w Rybniku

- dyskusja

Część II

14:00-16:30 moderator - dr Adam Dziurok - Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach

- Województwo śląskie we wrześniu 1939 - działania jednostek samoobrony
– dr Grzegorz Bębniak - Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach
- Harcerstwo śląskie w ruchu oporu w latach II wojny światowej. Stan badań
– dr Joanna Januszewska- Jurkiewicz – Uniwersytet Śląski
- Pierwsza konspiracja harcerska 1939-1945 (Birkuty) - we wspomnieniach uczestnika - doc. dr – Andrzej Rożanowicz
- „Mury” drużyna harcerska w obozie koncentracyjnym w Ravensbruck
– hm. Władysława Sikora - więźniarka nazistowskiego obozu koncentracyjnego
- dyskusja

17:00 – Promocja książek:

- Krystyna Heska-Kwaśniewicz: „Szkice śląskie. Ludzie-sprawy - wydarzenia”
- Paweł Wieczorek: „Wzgórze Rosiczkii”

Prowadzi prof. zw. dr hab. Jan Malicki - Biblioteka Śląska

29 listopada 2006 r.

III Część

10:00-13:00 moderator - dr Adam Dziurok Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach

- Tajne Harcerstwo Krajowe – „Szeregi Wolności” na Śląsku
– Adam Gryman – Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach
- Wspomnienia członka „Szeregów Wolności”
– Juliusz Gamża
- Harcerstwo śląskie w latach 1945-1956
– Piotr Werner
- Związek Harcerstwa Polskiego 1956-1980 - wychowanie polityczne
– Paweł Wieczorek
- Z dziejów akcji „ZAMONIT”
– Krzysztof Witkowski – Komisja Historyczna Chorągwi Śląskiej ZHP
- Długa droga do pomnika harcerek i harcerzy na katowickim Rynku
– prof. dr hab. Krystyna Heska-Kwaśniewicz – Uniwersytet Śląski
- dyskusja

Część IV

14:00-17:00 moderator- red. Paweł Wieczorek

- Niezależne środowiska harcerskie w województwie katowickim i ich działania narzecz odnowy harcerstwa w latach osiemdziesiątych XX wieku
- dr Joanna Januszewska-Jurkiewicz - Uniwersytet Śląski
- Niezależne ugrupowania i środowiska harcerskie na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych z perspektywy organizatora i uczestnika
- Wojciech Jerzy Poczachowski - Prezes Radia Katowice S.A.
- Drogi i bezdroża harcerskiej służby 1989-2006
- Piotr Koj - Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej
- Duszpasterstwo Związku Harcerstwa Polskiego w diecezji katowickiej w latach 1945-1989
- Piotr Larysz - Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Harcerski Klub Tatarnicki im. Gen. Mariusza Zaruskiego w Katowicach
- Walenty Nędza - Harcerski Klub Tatarnicki w Katowicach
- dyskusja

Zamknięcie sesji - prof. dr hab. Jan Malicki - dyrektor Biblioteki Śląskiej